

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus, quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem promovendam sunt usi ; Malorum Qvoque Sacerdotum infelici interitu, radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro commodiori Sacramentorum & ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1681

§.5. De Exemplis Fortitudinis à Sacerdotibus relictis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48600)

P. Ignatius Martinus è Societate JESU dicebat, id latij ac spei ad immortalitatem consequendam esse, quòd nunquam meminisset, egisse se, ut ad suam ratem flecteret iudicium Superioris. Unde obtemperans summa semper fide, & nunquam de statione decedens qua eum obedientia collocavit. Annua lit. Soc. f. 158.

V. Meritò ergo omnes Sacerdotes præclaram sibi ad Hebræos c. 13. sententiam applicant: *Obedite Prælatibus vestris, & subjacete eis; ipsi enim pervigilant quasi nem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio faciant, & non gementes.* Nam cum Providentia omnia suaviter disponat, infima per media, media per prima, suos ad fines cuncta perducens, uti tum ex Angelicæ Hierarchiarum subordinata serie; tum ex cælestium graduum, quorum morus ab uno movente supremo gradum que ad infimos ritè proveniunt, connexionè ordinatum in Ecclesiastica Hierarchia, cujus omnia membrationes ab uno generali Christi Domini nostri Vicariantur, patet, rectè colligitur, eò rectiorem & maiore Ecclesiæ gubernationem, quò accuratius hæc administratio per obedientiam custoditur.

§. V.

De Exemplis Fortitudinis à Sacerdotibus relictis.

Fortitudo juxta Theologos est virtus, quâ labores, etiam mortis constanter perferuntur, & cum opus est etiam ultro suscipiuntur. Unde sicut varij labores existunt, ita variæ quoque species Fortitudinis existunt, inter quas tamen duæ sunt potiores, quæ à Sacerdotibus exerceri præcipuè debent, Patientia scilicet & Constantia, quibus proin per diversos titulos agetur.

De Exemplis Patientia.

I. Patientia, quæ est virtus, quâ mala hujus sæculi animo sustinemus, ita ut propter illa nec interius inderatè turbemur aut tristemur; nec exterius aliquando

bonum aut indecorum admittamus, tribus modis exerceri
 potest, teste S. Gregorio hom. 5. super Evang. *Alia namque*
est, qua à DEO: alia, qua ab antiquo Adversario: alia,
qua Proximo sustinemus. A Proximo namque damna, per-
secutiones, & contumelias sustinemus, ab antiquo Adver-
sario tentamenta; à DEO flagella toleramus. Sed in his
omnibus vigilanti oculo semetipsam debet mens circumspi-
ciere, ne contra mala Proximi pertrahatur ad retributio-
nem mali: ne contra tentamenta Adversarij seducatur ad
degradationem: ne contra flagella Opificis proruat ad exces-
sum murmurationis. Porro circa hanc Patientiam triplicem
signat gradum S. Bernardus l. 1. de S. Andrea, incipientium
scilicet, proficientium, & perfectorum. Qui initiatur à ti-
more, Crucem Christi sustinet patienter: qui proficit in spe,
amat libenter: qui verò consummatur in caritate, am-
icitur jam ardentem; solus enim iste est, qui dicere possit:
dominus tuus semper fui, & desideravi amplecti te; felix,
qui ad hunc pervenerit gradum. Quantopere autem hæc
virtus necessaria sit Sacerdotibus, vel ex eo satis patet, quòd,
cum vocati sint cum S. Paulo, ut tanquam vasa electionis
portent nomen DEI coram Gentibus, & Regibus, & Filiis
Israël, hoc ipso etiam de illis verificandum sit, quod DEUS
Act. c. 9. dixit de illo: Ego ostendam illi, quanta oporteat
eam pro nomine meo pati. Si enim juxta eundem Aposto-
lum 2. ad Tim. 3. omnes, qui pie volunt vivere in Christo,
persecutionem patientur, quantò magis illi, qui etiam alios
ad pie vivendum inducere volunt, similes persecutiones su-
stinerere debebunt. Unde meritò Christus Apostolis suis Joan.
16. dixit: Si de Mundo fuissetis, Mundus, quod suum erat,
persecuteret: quia verò de Mundo non estis, sed ego elegi vos de
Mundo, propterea odit vos Mundus. Mementote sermonis
mei, quem ego dixi vobis: Non est Servus major Domino
meo. Si me persecuti sunt, & vos persequentur. Ut autem
clarius appareat, quam perfectè Sacerdotes hanc Patientiam
exercuerint, è re erit varias, in quibus ea exerceri debet, oc-
casiones distinguere.

II. Prima ergo occasio est in damno & jactura rerum tem-
 poralium ad vitæ sustentationem pertinentium, seu bonis
 fortunæ, ut aliqui vocant, quale damnum, cum jam olim
 primi

primi Christiani, teste S. Paulo ad Hebr. 10. cum gaudio
 stinuerint, cognoscentes se habere meliorem & maiorem
 substantiam; facile patet, multo magis similem partem
 à Sacerdotibus requiri posse, atque adeo illos merito
 claram S. Chrysostomi s. 10. adhortationem ob oculos
 habere debere sic loquentis: *Faciamus de necessitate
 rem seu voluntatem: exempli gratia proprium quod
 Filium, substantiam alius omnem & Fortuna bona
 veris, quod pactum est, nec deleri amplius, nec solui
 licebit insanabili calamitate utilitatis aliquid capi
 re, si magno ac virili animo adversos tolerari fortis
 sus; proque maledictis Domino laudem referas; hoc
 qua præter spem evenerint mala, in voluntate
 commutabis, id quod sequentes Sacerdotes studiose
 vârun.*

S. Joannes Eleemosynarius, cum tredecim paves
 trecentas auri libras continentes naufragio perisisset
 aliud dixit, nisi illud Jobi: *Domine dedit, Domine
 tulit: sit nomen Domini benedictum.* causamque
 nij suis peccatis adscripsit. Surius in vita 28. Jan.

S. Stephanus Abbas, cum quidam ex odio omnem
 in area pro se & Fratribus collectam igne subiecto
 zisset, nuntianti sibi tam tristem casum placide resp
 sibi nihil mali accidisse, sed ei, qui id fecisset, se
 re, veniamque & gratiam à DEO ex animo precari
 gorius l. 4. Dial. c. 19.

S. Remigius, cum securam annonæ caritatem
 dens, ingentem frumenti copiam in pauperum sub
 collegisset, eamque malevoli aliquot igne absump
 audito nuntio equum conscendit, & ut Inimicorum
 niam compesceret, accurrit. Sed cum omnia jam arde
 deret, de equo descendit, & quia tum ob ætatem, &
 frigus vespertinum frigebat nonnihil, ad ignem
 faciens tranquillo corde & ore dixit: *Semper bonus
 eius.* Sur. 10. 1.

S. Bernardus Claravallensis Abbas cum ducenta
 pondo sibi ad Monasterium construendum missa à Gra
 ribus intercepta fuissent, gratias DEO egit, quod
 onere liberârit. Marulus l. 5.

S. Ignatius Lojola, cum impensas in domo ædificanda factas solvere non posset, ideoque Magistratus Satellites, qui domum invaderent, omnemque supellectilem in pignus arripserent, misisset, cum aliquot fortè nobilibus extra domum colloquens, ubi à Nuntio à Domesticis missio, quid ageretur, intellexit, nihil commorus colloquium continuavit, & cum demum discursu, quem inceperat, finito ad colloquens dixit: Scire vultis, quem Nuntium prius acceperim? cumque illi annuerent, totam facti seriem non aliter, ac si ad se non pertineret, enarravit, non sine eorum, qui audiverant, admiratione. l. 5. c. 9.

III. Secunda occasio est in infirmitatibus corporalibus, plagisque ac vulneribus sustinendis; in qua patientia tantò magis exercitatum esse Sacerdotem oportet, quantò crebrior ei se offert necessitas, etiam alios suos Parochianos ad similem Patientiam excitandi, unde semper in memoria habere debet præclaram S. Augustini l. 3. de visit. infirm. c. 3. sententiam: *Tussi laboras, pulmone deficiis, cibum stomachus respuit, phitisi decoqueris, vinum fastidis, dysenteria saturaris, multimodo morborum genere afficeris? sed ES hæc, si oculum habes, si cordatus es, DEI dona sunt, disciplinam ne abjicias, Fils.* Quod consilium non pauci Sacerdotes egregie sunt secuti.

S. Paulus de seipso 2. ad Cor. 12. scribit: *Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.* Et iterum: *Propter quod placeo mihi in infirmitatibus meis; cum enim infirmior, tunc potens sum.*

S. Dominicus, cum graviter ægrotans à Socio moneretur, ut solatium à DEO posceret, primò ipsum increpuit, dicens: Nihil de tua simplicitate mihi constaret, te protinus hinc expellerem, quòd hæc dicere non sis veritus: dein in humum se abjiciens, gratias, inquit, tibi ago, mi amantissime DEUS, pro his, quæ mihi dedisti perferenda. Auge dolores, multiplica cruciatus, da centum morbos, dabis etiam, sat scio, simul patientiam. Chron. S. Dominici c. 2. §. 45.

S. Franciscus Borgias dolores morborum non tantùm constantè ferebat, sed etiam augere studeret, quò menti uberiores seges colligeretur. Hinc ægrotans pharmaca, quamvis amara, sorbendo hauriebat, ut amaritie diutius cruciaretur. Cap-

raporia quoque eadem de causâ mandere solitus, ut, qui in de-
nistri voluptatis olim fuerant, iidem pœnâ torquerentur.

Abbas Benjamin, etsi solo tactu alios curabat, se tamen
nunquam à gravissimo morbo hydropis curare voluit, & se
num accedentibus dicere solitus: Orate DEUM pro
mea, de corpore nihil solliciti, quando illud & sanum
in re nulla commodavit. Rodriq. p. 1. tr. 8. c. 18.

Alanus de Solminihac, Episcopus, licet præter alia
vissimas infirmitates, tam gravem febrim patere, &
cessiones triginta horis durârent, nec spatium illi salu-
nis Angelicæ recitandæ concesserit, plus nihilominus
dij præferebat, quàm si mediis in deliciis thoro strom-
strato incumberet, quòd videntes duo Medici dixerunt,
lem se huic patientiam nunquam vidisse, quin imò
auditus est, se suam infirmitatem ne quidem cum
regno commutaturum. Vita l. 3. c. 6. & 7.

Jacobus Merlohorstius, Parochus, morbos dentium
ez, calculi gravissimos quasi donum & amoris pigri-
tre amantissimo missum cum grati animi significatio-
cipiebat, & velut particulam Crucis Dominicæ oblatum
osculabatur, id unum dicere solitus: *Auge, Domine, do-*
auge patientiam. Vita c. 27.

P. Ludovicus de Ponte, cum die Veneris sancto velen-
tius exarsisset in cupiditate experiendi dolores Christi-
culari morbo, qui per totam vitam eum non amplius
feruit, correptus est, quo ita obsessus est, ut ipsemet
præter caput, nullum membrum expers esse mali pro-
quæ tamen omnia tanta cum patientia toleravit, ut
etiam fecerit, nemini dolores suos manifestandi, nisi
celare fas non esset; neque unquam aliquid amittit
dolores & molestias levaret, ne Domesticorum quidem
quia, aut ab Amicis submissa subsidia; imò nec oblatum
lampade S. Ignatij oblatum aliter accepit, nisi cum
protestatione, quòd nolit sanari, nisi majoris id gloria
rit Domino nostro. Vita l. 2. c. 4.

P. Leonardus Lessius totos quadraginta quinque
nunquam sine dolore fuit, & ita quidem, ut semper post
priori fuerit deterior. Ex luce, quam ex diversorio co-
xerat, maculosa scabies usque ad eò affectit certas partes

unde molestissima impetigo utramque tibiā assiduo pruritu
 ceu edaci morfu corroserit. Unde etiam natus stomachi lan-
 guis, frigus, pituita, intestinorum tormina, ventorum ex ore
 salus, prædura alvus, colicæ aculeus, hepatis, vicinarumque
 partium affectio; adhæc hernia utrinque, hinc pigni, inde
 præ magnitudine extuberans. Proximo ante mortem qua-
 tuordecim annis duo calculi ovo gallinaceo pates, nullo indicio
 antè cogniti, quasi cælo lapsi, vesicam cruentarunt, & exul-
 cerarunt usque ad eò, ut mala omnia præterita huic com-
 posita lusus viderentur. Et tamen eadem mala simul cum
 hoc plerumque sæviebant, ita ut bonus Pater subinde qui-
 tans exclamaret: Omnia excelsa tua, & fluctus tui super
 me transferunt, Domine. Solemne illi erat sexages quoti-
 die à binis illis lapidibus, interdum etiam centies cruciari.
 Quibus tamen in cruciatibus omnibus laudabat DEUM, gra-
 tias agebat, ampliùs petebat. Vita c. 18.

IV. Tertia occasio est in contemptibus & persecutionibus
 ferendis; contra quos jam pridem Christus suos Apostolos,
 & cum his etiam Sacerdotes secuturos armavit, dicens
 Math. 5. *Beati estis, cum maledixerint vobis homines, &
 persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum
 vos mentientes propter me: gaudete, & exultate, quoniam
 merces vestra copiosa est in calis. Sic enim persecuti sunt
 Prophetas, qui fuerunt ante vos. Unde meritò S. Chryso-
 stomus hom. 8. in epist. Ephes. sic loquitur: Nihil est equè
 præclarum, atque vincula (ac contemptus) propter DEUM
 pati. Vinculum esse propter Christum præclarus est, quàm
 esse Apostolum, quàm esse Doctorem, quàm esse Evangeli-
 sam. Si quis amat Christum, novit, quod dicitur. Si quis
 enardescit in DEUM, & ejus amore uritur, novit vim vin-
 culorum. Malueris esse vinculus propter Christum, quàm
 calos habitare. Unde meritò Joannes Crucius, primus Car-
 melitarum Discalceatorum Fundator, dum post multos ex-
 haustus labores à DEO interrogari se persentisceret, quod
 præmium pro his peteret? respondit: Domine, pati & con-
 temni propter te. Lyræus in apoph. 3. l. I. id, quod bene
 plurimi etiam alij Sacerdotes agnoverunt.*

S. Cyrillus Alexandrinus à Synodo quadraginta trium
 Episcoporum, publico decreto tanquam insignis iniquitatis
 K 5 Author,

Author, & Ecclesiasticarum Sanctionum contemptor, Hæreticūque se plenissimè professus, & ideo Episcopatus, æquissimo animo sententiam accepit. Lanciz. op. n. 97.

S. Athanasius usque adeò contumeliis & persecutiōibus fuit obnoxius, ut de eo scribat Ruffinus, in ejus persecutiōnes univèrsam propè orbem conspirasse, & commotōnes cives terræ, Gentes, Regna, Exercitus adversus ipsum movisse. Sed & Metaphrastes ait, omnem ei locum fugiendum esse, quia usque adeò quærebatur, ut præsentarentur iis, qui ubicunque terrarum inventum præsentarent; accusabatur autem de hæresi, Magia, seditiōe, citata, adulterio, ob quæ tandem omnino damnatus, in exilium pulsus est. Ibid.

S. Basilius, ubi Episcopus factus est, à multis tanquam Hæreticus, & Hæreticorum consortio pollutus vitæ, ideoque coactus fuit, nemini propemodum se credere, necque pariter vereri. Imò & apud Damasum Papam ejusmodi accusationes parum gratiosus effectus est, ut respondere quidem ad ejusmodi Epistolam dignaretur.

S. Hieronymus de seipso testatur, & scribit: Meum stultum putant, & omnibus flagitijs obrutum. Ego prosus & versipellis, & lubricus. Alius incessum meum luminiabatur & risum. Imò, teste Baronio ad annum 392, adeò frequens fuit turba in Hieronymum calumniarum & obtreptantium, ut vix ediderit scriptum aliquod, nisi non opus fuerit prætexere Apologiam. Ibid.

S. Ignatius Loiola tanti æstimabat persecutiōnes & molesta, quibus pro Christo fuit vexatus, atque contritiones, que numero ponebat, ut apertè diceret, si quæ à DEO data sunt, omnia in alia parte statim collocarentur, ut scilicet tera carcer, catenæ, probra, vix illa omnia præ illius mentem ullum habitura apud se; neque verò creaturam naturam posse talem in animo lætitiā creare, æquate possit gaudium illud Spiritus & purissimam lætitiā, quam eorum mentibus infundit Dominus, quæ illa pro illius amore, magnæque pertulerunt.

Alanus de Solmini hac Episcopus dicere solebat: Cui sunt hominis inestimabiles thesauri, divitiarumque, quæ

pretium mundo prorsus est incognitum. Longo jam tempo-
 re praestantiam earundem per DEI gratiam agnovi, sed &
 tam stupenda inesse experior, ut verba desint, quibus
 eadem explicem. Miror summopere, quòd calumniarum per-
 fecti nequeant: me quod attinet, etiam gravissimam mihi
 summè amabiles & desiderabiles videntur, & existimo ma-
 ximos Calumpiatores, qui famam nostram proscindunt,
 amicos esse omnium, quos habemus, maximos. Et aliàs
 vidam scripsit: Audeo ceu verissimum affirmare, quòd,
 quidquid isti de me dicunt, deque mea agendi ratione, &
 nemum de omni eo, quod meam Personam, meumque ho-
 norem spectat, id ceu gratiam prorsus singularem à DEO
 recipiam, & idcirco grates illi ex toto corde referam, nec
 aliud magis rogabo, quàm ut illis condonet. Alio quo-
 que tempore rationem afferens suæ hujus æstimationis sic
 loquebatur: Licet SS. Sacrificium sit tantæ efficacitatis, ut
 ex opere operato imperet, at pluris æstimo criminationes
 à N. N. contra me vulgatas, quàm si augustissimum hoc sa-
 crificium pro me offerret. O quàm excellentes sunt cal-
 umniarum: si rationem hujus desideratis, ea alia non est,
 quàm quòd admodum tergeamur vanitate, superbiâ, & a-
 more proprio, nec unquam hisce plenè nos evacuabimus
 sine calumnijs & persecutionibus, quibus summopere pu-
 rificamur; hæc sunt ignis quidam expiatorius, hæc autem
 expiatio quoddam est præambulum ad unionem cum DEO
 sive in hac, sive in altera vita consequendam. vita l. 3. c. 7.
 P. Balthasar Alvarez cum in Hispaniæ & Romæ graviter
 fuisset accusatus, & quidam hoc ei retulisset, subrisit edi-
 ti singularis lætitiæ signis, cujus rei causam rogatus re-
 spondit: Quia nunc video DEUM mihi bene velle, quo-
 niam per Amicorum suorum viam me deducit, nam diu sol-
 licitus fui, quòd videretur mei Dominus oblitus. Vit. c.
 49. §. 2.
 V. Quarta occasio est in desolationibus & ariditatibus
 animæ perferendis; in quibus vel maximè elucet perfectio
 Virtutis Patientiæ; nam, ut rectè advertit pius Author l.
 2. de imit. c. 9. *Non est grave, humanum contemnere so-
 latium, quando adest divinum. Magnum est, & Galde
 magnum, tam humano, quàm divino posse carere solatio,*
 & pro

Et pro honore DEI libenter exilium cordis velle sustinere, Et in nullo seipsum quarere, nec ad proprium meritum respicere. Unde merito S. Laurentius Justin. de concub. c. 15. ait: *Hac vicissitudo amantibus est dem laboriosa, sed exercitatis perutilis; parit enim militatam, custodit innocentiam, offensam mundat, cendit Spiritum, dolorem inducit, prudentiam perfert, commendat perseverantiam, custodia adhibet diligentiam, torporem excutit, concupiscentiarum flammam extinguit, ad inquisitionem provocat, qualiterque reperiri non sufficiens edocet.* Ob quam causam multi Sacerdotes in exilium cum magna alacritate tolerarunt.

Christus, ut omnibus Sacerdotibus exemplum præberet, quâ ratione etiam internas animi derelictiones supportare deberent, etiam ipse eas prius in cruce sustinere voluit, quæ ideo ad eas indicandas clamavit: DEUS meus, ut quid dereliquisti me? Marc. 15.

Quidam non minus egregius DEI amator dicebat de ipso: *Quadraginta jam annis servio DEO in multitudine, sine ullo gustu & consolatione, eo tamen die, eam facio, suave mihi experior, & expeditum virtutis exercitium; at quando mihi in hoc desum, sentio me sum torum flaccidum ac penè exarescentem.* Rodolph. 1. tr. 8. c. 29.

Exempla Constantia.

I. Constantia est Virtus, quâ quæcunque impeditur bonarum actionum, vel ex ipsa humani cordis infirmitate, vel ex alijs causis extrinsecis provenientia superata, & in ijsdem actionibus stabiliter perseveramus. Quæ eadem virtus Sacerdotibus tantò magis necessaria est, quòd nobiliores sunt labores, quos pro DEI Gloria, & proximi salute suscipere solent; *incassum enim vincitur, si ante terminum deseratur; quia frustra currit, qui prius, quàm ad metam venerit, desinit;* ut sapienter S. Gregorius l. 1. moral. advertit; alioquin illam S. Pauli ad Galat. 5. reprehensionem audiet Sacerdos: *Currebatis bene, quis vos impedivit non obedistis?*

uitati? persuasio hac non est ex eo, qui vocat vos. Mem-
 ore ergo quivis salubrem S. Joannis 2. ep. adhortationem
 audire debet: *Videte vosmetipsos, ne perdatis, qua operati
 estis, sed ut mercedem plenam accipiatu, quemadmodum
 multi Sacerdotes per suam constantiam obtinuerunt, in dua-
 bus præcipue occasionibus.*

II. Prima est in propositis & bene cæptis fortiter & con-
 stanter exequendis; non enim est magnum, teste S. Augusti-
 no, inchoare, quod bonum est; sed consummare hoc solum
 perfectum est. Vigor namque virium virtutum, ut S. Ber-
 nardus in epist. 129. sapienter advertit, consummatio est.
 Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedem habet, nec
 beneficium gratiam, nec fortitudo laudem. Denique non
 qui inceperit, sed qui perseveraverit usque in finem, hic
 salvetur. Unde non quaruntur juxta S. Hieronymum l.
 1. contra Jovin. in Christianis (quantò magis Sacerdotibus)
 incipia, sed finis. Paulus male cepit, sed bene finivit. In-
 da laudantur exordia, sed finis prodicione damnatur.
 Quam generosè verò hanc constantiam tenuerint multi Sa-
 cerdotes, ex sequentibus exemplis constabit.

Christus de seipso dixit ad Patrem: *Opus consummavi,*
quod dedisti mihi, ut faciam. Jo. 17. Et in cruce: *Con-*
summatum est. Jo. 19. Unde S. Bernardus in die Parasce-
 ves, super verba illà: *Descendat, si Rex Israël est.* Imò ve-
 re, ait, *quia Rex Israël est, titulum Regni deserere non de-*
bet, cum enim salvus esse non possit, nisi qui persevera-
verit usque in finem, quantò minus poterit esse Salvator?

S. Paulus de sua constantia ipse etiam testimonium sac-
 clarum protulit, dum ad Timotheum 2. E. 4. dixit: *Bonum*
certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi:
in reliquo reposita est mihi corona justitia, quam reddet
mihi Dominus justus Iudex.

S. Thomas Cantuarenis Archiepiscopus, cum Henricus
 Rex Angliæ, coacta Synodo Provincialium Episcoporum, le-
 ges tulisset utilitati ac dignitati Ecclesiasticæ repugnantes,
 adeò constanter obsticit regiæ cupiditati, ut neque pollici-
 tationibus, neque terroribus à sententia decedens in exilium
 pulsus sit, ejectis cum illo omnibus propinquis & amicis, ac
 juramento adstrictis, quòd Thomam adire velint, ut saltem
 misera.

miserabili suorum casu moveretur, qui à sancto proprio
privatis incommodis deterreri non potuit. Sed non
xit ille carnem vel sanguinem, neque ullus in eo hu-
tatis sensus Pastoralis officij constantiam labefactavit.
ta 29. Dec. apud Surium & alios.

S. Ignatius Loiola in rebus arduis urgendis constanti-
mus erat. Causæ hujus constantiæ erant, quòd ante
quidquam aggredere, omnia benè circumspiciebat
examinabat. Deinde quia multùm orabat, cum la-
gratiam à DEO petens, unde sæpe voluntatem divini
vinitus intelligebat, non sinens se ab ea avelli. De-
quia viros peritissimos, quorum curæ res commissa
consulebat. Hinc Julius III. festivè Principes mor-
ne cum Ignatio contenderent, nî victi vellent discere
delicet ob ejus in rebus agendis constantiam & fortitu-
nem. Maff. l. 3. c. 9. & Ribad. l. 5. c. 9.

S. Franciscus Xaverius, licet Meliaporæ in templo
Dœmnibus cæsus sit, ut triduo illi decumbendum
perseverabat tamen in oratione invocans B. Virginem
tim, ubi convaluit, in templum rediit, quâ constantia
Et Dæmones nihil ausi fuerunt, nisi quòd Monachis
more in choro quasi matutinum recitarent. Vit. l. 2. c. 1.
Ejusdem miram in itinere ad Mauricenses & in Japo-
suscipiendo constantiam, quisquis apud Tursellinum
ta l. 3. c. 2. & 17. legerit, admirabitur profectò, potius
periri hominem, qui contra tot difficultates, ex ornati-
occurrentes, totque virorum sapientissimorum dehorta-
nes in eo consilio immotus persistere, & tam felicitate
exitum perducere potuerit.

Alanus de Solminihac Episcopus euidam Episcopo
bens, duos se pedes habere indicavit, bonitatem, & fir-
firmitatem, & cum his se semper anibulare. Difficultates
occurrentes tam parùm horruit, ut potius animosior
sit factus; hinc aliquando loquens de contradictionibus
quas ab Ecclesiasticis suis patiebatur, ipsemet, ajebat
ne nescio, quid hoc sibi velit, quanto plus exagitor,
animosior, fortiorque evado. Leges à se semel in Dis-
si latas inviolabiliter observari fecerat, nec unquam
remisit, utcunque Regni Magnates apud eum suis pre-
iatis

instituerint, & se ob repulsam eorum odium incursum
 præviderit; quam constantiam in oratione præcipue DEUS
 contulit, è qua sæpe tam heroico digressus est animo,
 imperterritus Regibus etiam in faciem restitisset, quin
 ipsam necem pro JESU Christi gloria lubens sustinisset.

Vita 1. 3. c. 6.

III. Altera occasio est in morte pro DEI gloria & ovium
 salute subeunda; quæ quàm propria sit sacerdotibus curam
 animarum gerentibus, ex ipso Christi summi Pastoris testi-
 monio liquet. Jo. 10. *Bonus Pastor animam suam dat
 pro ovibus suis. Mercenarius autem, & qui non est Pa-
 stor, cuius non sunt oves propria, videt lupum venientem,
 & fugit; cuius Constantiæ exempla præclara sequentes Sa-
 cerdotes reliquerunt.*

S. Thomas Cantuariensis Episcopus, cum nefarii Satellites
 Regis clam Cantuariam convenientes, Episcopum in tem-
 plo Vespertinis horis operam dantem aggressi fuissent Cle-
 ricis templi aditus præcludere conantibus accurrens, o-
 culum aperuit, illis usus verbis ad suos: Non est DEI
 Ecclesia custodienda more castrorum, & ego pro Ecclesia
 DEI libenter mortem subibo. Tum ad Milites conversus,
 vos, ait, DEI jussu cavete, ne cuiuspiam meorum nocentis.
 Dein flexis genibus, DEO, B. MARIÆ, & S. Dionysio, re-
 liquisque Sanctis ejus Ecclesiæ Patronis, Ecclesiam & seip-
 sam commendans, sacrum caput eadem constantiâ, quâ ini-
 quissimi Regis legibus restiterat, impio ferro præcidendum
 contulit. Vita. 29. Dec.

S. Emmeramus Episcopus Ratisbonensis, ut Theodonis
 Ducis Filiam à crimine cum Sigibaldo commisso liberaret,
 in se culpam suscepit; unde in itinere à Lamberto Theodo-
 nis Genero deprehensus, inprimis spoliatus chlamyde & sto-
 la, dein funibus ad scalam alligatus, digitos articulatim
 præcisos, oculos, nares & aures amputatas, cum utroque
 pede & palmis linguâ, ipsisque verendis impudenter abs-
 tractis amisit, & tamen in his omnibus cruciatibus ne gemi-
 tum quidem emisit, sed hilari vultu indefinenter DEO gra-
 tias egit; unde meritò in animæ exitu lux immensa ex ore
 illius procedere, & cælos instar fulminis penetrare visa est.
 Vita 22. Sept. apud Surium & alios

P. Antonius Pintus Japon è Societate JESU, rare virtutum
humilitatis, ac caritatis, quadraginta tribus annis, quatuordecim
in Societate vixit, multa millia Gentium convertit. Tandem
captus Nangasachij, post triennem carcerem archiepiscopi
per triginta dies bullientes aquas sulphureas suffragantibus
vísque assatus est. 3. Sept. 1632. Vita Mastuill. c. 18.

P. Marcellus Mastrillus à S. Francisco Xaverio mirabiliter
curatus, & in Japoniam missus, ibidem primò diducit
ribus per contortum funem suspensus, capite in aqua
merso, retexente se fune violenter rotatus est. Deinde
supina facie alligatus, infusa in faciem magna vi aqua
suffocatus est. Tum candente ferro virilia ustularum
verecundam barbaricam detestatus esset, aquæ cruciatibus
rursus admotus est. Demum prælatâ mortis causâ, pietatis
fidem exteram venisset prædicatum, jumento eductus
tenatus, os dentato constrictus lupato, capitis parte
rasus, in læva verò minio probros infectus, capite
hem genuum tenus immerso pedibus suspensus in
usque diem, post illam depositus, tertio acinacis
truncatus est, rursúmque terra validè contremuit.

§. VI.

De Exemplis Temperantiæ relictis à Sacrosanctis
tibus.

Temperantia est virtus, quâ coërcemus appetitum
rebus, quæ inordinatè vel turpiter appetuntur. Quæ
rò variæ sunt ejusmodi res, erga quas inordinatus
titus vel usus cohiberi debet, videlicet divitiæ,
venera, cibus & potus, honor, membrarum liber-
cupationes, hinc variæ quoque Temperantiæ species
gnantur à Theologis, de quibus proin seorsum nunc
dum erit.

Exempla Paupertatis Spiritualis.

I. Latius hîc sumitur Paupertas Spiritualis, pro
delicet contemptu opum, quo non excludimus